

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Pretislu abonamentului:	Pretislu insertiunilor:	Correspondintiele se se adreseze la Redactiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	„BISERIC'A si SCÓL'A“
„ „ „ „ jum. anu 2 .. 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	Ér banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe an 14 franci	+ fl. si mai sus 5 fl. v. a.	TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.
„ „ „ „ „ j. a. 7 franci		

Sinodulu eparchialu alu Aradului.

(Continuare.)

Dupa autenticarea protocolului, se presinta mai multe petitiuni si propuneri, dintre cari:

Petitiunea deputatului *Iosifu Pintia* pentru concediu pe sesiunea actuala — se incuviintieza,

Cererea deputatului *Dr. Iosifu Gallu* pentru unu concediu de trei dile — se acorda,

Propunerea Prea Santiei Sale parintelui Episcopu ca sinodulu se enuncie cladirea unei case de inchiriatu pe intravilanulu din partea stanga a bisericeii catedrale, auctorisandu pre consistoriu cu pregatirea planului de cladire pana la sesiunea sinodala din 1885, — se transpune la comisiunea episcopésca.

Propunerea totu a Prea Santiei Sale Domnului Episcopu in privinti'a ameliorarii lefeloru si a infiintarii unui fondu de pensiupe pentru profesorii dela institutul teologico-pedagogicu, incredintienduse consistoriului elaborarea planului si aflarea mijloceloru, — se transpune la comisiunea organisatoria.

Petitiunea comunei bisericesci *Chesia* pentru a se adnesa la protopopiatulu *Tinca*, — se transpune la comisiunea organisatoria.

Petitiunea locuitoriloru din comun'a *Sintea* pentru a se lasa si pe venitoriu la protopopiatulu *Chisineului* si nu la alu *Ienopolei*, — se transpune la comisiunea organisatoria.

„ Petitiunea comunei *Salisce-Saldobagin* pentru adnesarea ei catra ppiatulu *Beiusiului*, — se transpune la comisiunea organisatoria.

Petitiunea comunei *Paulisii* pentru adnesarea ei catra ppiatulu *Totvaradieii* si nu catra alu *Aradului*, — se transpune comisiunei organisatoria.

Petitiunea comunei bisericesci *Vinga* pentru unu ajutoriu la repararea bisericeii si scolei — se transpune la comisiunea petitionaria.

Petitiunea sinodului protopresbiteralulu din tractulu *Chisineului* referitoria la ameliorarea salarieloru invetiatoresci, — se transpune la comisiunea petitionaria.

Petitiunea locuitoriloru din comun'a *Topla* pentru admiterea fostului invetiatoriu *Adam Tripoinescu*, de preotu acolo, — se transpune la comisiunea bisericésca.

Propunerea consistoriului pe langa alaturarea petitiunei sinodului ppresbiteralulu din tractulu *Timi-*

siorii in privinti'a crearii unui fondu pentru infiintind'a episcopia rom. gr. or. din *Timisióra*, — se transpune la comisiunea organisatoria.

Rogarea tenerului stipendistu alu diecesei *Vasilii Goldisii* studinte filosofu la universitatea din *Viena* pentru a-i se mai da stipendiu anca pe 5 ani, — se transpune la comisiunea scolara.

Memorandulu sinodului protopopescu din tractulu *Vascului* in meritulu arondarii ppiatelor, — se transpune la comisiunea organisatoria.

Siedinti'a a treia (17/29 Aprile d. m. la 3 óre).

Autenticanduse protocolulu siedintiei premerse, se pune la ordinea dilei raportulu comisiunei petitionaria. Raportoriu *Georgiu Feieru*.

Cu privire la petitiunea preotesei *Iuliana Leucutia* nasc. *Popescu* contra barbatului ei *Georgiu Leucutia* preotu in *Belii*, la propunerea comisiunei — sinodulu insarcina pre consistoriulu din *Oradea-mare* se delibereze cu urgentia asupra celoru cuprinse in petitiune.

Rogarea comunei bisericesci *Remetea* in ppresbiteratulu *Timisiorii* pentru a-se urgia apelat'a invetiatoriului amovatu *Eutimiu Onitia* si a se scote diu cortelu, apoi pana la deliberarea causei a i-se reduce competinti'a de salariu $\frac{1}{3}$ parte, la propunerea comisiunei, — sinodulu o transpune consistoriului aradanu spre afacere competenta.

Totu acestui consistoriu s'au transpusu:

a) petitiunea invetiatoriului substitutu *Vasilii Milencovicu* din *Remetea* contra preotului si directoriului localu de acolo *Georgiu Chiritia*, b) petitiunea preotului *Nicolau Potrescu* din *Remetea* contra colegului seu preotu *Georgiu Chiritia* in cauza reclamarii parochieniloru din parochia sa.

La propunerea comisiunei petitionarie deputatului *I. Tieranu*, seda concediu pe durat'a sesiunei actuale.

Rogarea comitetului parochialulu din *B. S. Martinu* in protopopiatulu *Beiusiului* pentru unu ajutoriu pe sem'a bisericeii de acolo dearsa anca la anulu 1879, — se transpune consistoriului din *Oradea-mare*, ca dupa putintia se voteze pe scopulu amintitu órecare ajutoriu.

Petitiunea preotului *Vasilii Bulsanu* din *Fecheteu* ppiatulu *Pestesiului* pentru de a se absolvá de solvirea unei 100 fl. cu care datoresce fondului preotiescu — se transpune consistoriului aradanu pentru afacere competenta.

Comisiunea petitionaria terminandusi referad'a asupra actelor incurse la densa, se pune la ordinea d'iei referad'a comisiunei in privint'a regulamentului de procedura la alegerile de deputati sinodali in acést'a eparchia. Raportoriu *Nicolau Zigrea*.

Dupa primirea in generalu a regulamentului, se pune la desbatere speciala si se votéza pana la § 15.

Siedinti'a a patr'a (18/30 Aprile n. a. la 9 óre).

Autenticanduse protocolulu siedintiei a trei'a, se presinta rogarea mai multor locuitori din Bucovetiu contra preotului Demetriu Chiritia, carea se transpune la comisiunea bisericesca.

Rogarea preotului *Iosifu Cadariu* din Susanovetiu pentru a i-se lasá in folosint'a sesiunea dela parochia redusa, — se transpune la comisiunea bisericesca.

Deputatul *V. Mangra* face propunerea, ca pentru staverirea unei sisteme si procederi regulate la esamenele de calificatiune a candidatilor la preotia si a invetiatorilor, consistoriulu eparchialu din Aradu se elaboreze si se presinte sesiunei sinodale viitórie unu proiectu de regulamentu. Propunerea se transpune la comisiunea scolara.

Urmédia la ordinea d'iei continuarea raportului dela §. 15 asupra regulamentului la alegerile de deputati sinodali in eparchia Aradului, care regulamentu fiindu desbatutu si in specialu pana la fine, cu unele modificari neesentiale se primesce si din partea sinodului si astfelu se radica la valóre de conclusu.

Siedinti'a a cincia (18/30 Aprile d. m.)

Se presinta telegram'a sinodului eparchialu din Caransebesiu in caus'a fondurilor comune; — se transpune la comisiunea pentru fondurile comune.

Comisiunea bisericesca prin referintele ei *V. Mangra* cu privire la raportulu senatului strinsu bisericescu dela consistoriulu din Aradu arata, cá acestu senatu se compune din unu asesoru ordinariu, 12 asesori onorari, 2 fisei consistoriali si totu odata defensori matrimoniali; cá la jurisdicțiunea acestui consistoriu apartiene monastirea Hodosiu-Bodrogu, cu unu archimandritu, 4 protosinceli, 3 ieromonachi, 1 ierodiaconu si unu novitiu; cá totu la jurisdicțiunea consistoriului aradanu apartinu 11 tracte ppresbiterali cu 305 comune matre, 85 comune filie, 330 biserici, 387 parochii si 63.689 numeri de casa. In decursulu anului 1883 s'au botezatu 16809 non nascuti, s'au cununatu 3824 si au reposatu 13.706 individi. Preoti actuali suntu: 9 protopresbiteri, 2 administratori pdresbiterali, 222 parochi, 142 administratori, 27 capelani si unu ierodiaconu. In anulu 1883 au reposatu 4 preoti. Parochii vacante suntu 8. La institutul teologicu suntu aplicati: unu directoru substituitu, unu profesoru ordinariu, 2 profesori interimali, 2 profesori provisorii si unu cantoru provisoriu. Elevi in tóte 3 cursurile suntu 67. In anulu 1883 au depusu esamenulu de calificatiune 9 clerici absoluti, s'a hirotositu unu protopresbiteru si s'au hirotonitu 12 clerici absoluti intru preoti.

Datele aceste sinodulu le-a luat la cunoscintia.

Referitoriulu la partea a II-a a raportului despre activitatea senatului bisericescu, in care se constata cá: acelu senatu in anulu 1873 a tienutu 16 siedintie, in cari s'au pertractatu si resolutu 474 obiecte; esibite au incursu 1100 Cause divortiale au incursu in anulu 1883. — 16, cari tóte s'au resolutu.

Cá Consistoriulu a satisfacutu decisului sinodalu de sub nr. prot. 205 priu aceea, cá pentru delaturarea imprejurarilor, cari au produsu scaderea numerului poporatiunei, a dispusu, cumea in casuri de morburi contagióse, preotimea se incunoscintieze indatu Consistoriulu, si in casu de lipsa se céra si intrevenirea autoritatiloru politice spre a poté preveni latirea mai departe a acestui morbu;

Cá decisulu de sub nr. 208 s'a satisfacutu priu aceea, cá in interesulu indeplinirei parochiiloru vacante s'a dispusu, cá in acele comune, cari nu potu prestá minimulu dotatiunei preotiesci, se se constringa credintinsii: séu se faca dotatiunea prescisa séu se se adfilieze;

Cá Prea Santi'a S'a a intreprinsu in decursulu anului trecutulu 2. visitatiuni canonice si anume in protopresbiteratele Ienopolei, Buteniloru si ala Belulului, cu care ocaziune a visitatu 20 de comune, seversindu in fiecare servitiu divinu si tienendu poporulu cuventari ocazionale de morala si invetiatura ér

In Septemvre a intreprinsu Prea Santi'a Sa visitatiune canonica in partile Biharei, cu care ocaziune a santitu biserica din Micherecu si din Cefa, a visitatu 11 comune seversindu in totu loculu servitiu divinu si tienendu cuventari instructive poporulu, cá la cererea poporeniloru romani apartinitori la comun'a micsta dela biserica Stului George din Fabriculu Timisiórei, — acestor'a li s'a concesu a se adfilia in modu provisoriu la comun'a bisericesca a S. Ilie din Fabricu, cá prin cerculariulu de sub nr. 3445. 1883. s'a dispusu ca in fiecare comuna se se faca si rectifice la finea fiecarui anu lista membriloru sinodului parochialu, conform dispusetiuniloru § lui 5 din regulamentululu pentru parochii in provinci'a metropolitanana;

Cá s'au facutu dispsetiuni pentru a se sci decâte ori au predicatu in decursulu anului 1883 fiecare preotu, espunendu-se si obiectulu prediceloru tienute; in fine ca in decursulu anului 1883 pacea religionara n'a fostu conturbata.

Partea a II-a a raportului se ica la cunoscintia, esprimandu-se multiamita si recunoscintia Prea Santiei Sale Domnului Episcopu diecesanu Ioanu Metianu pentru sollicitudinea si zelulu apostolescu intru pastorirea sufletésca a eparchiotiloru sei, dovedita prin visitatiunile canonice ce a intreprinsu si in anulu trecutulu in unele parti ale Eparchiei.

Urméza raportulu dela Senatululu bisericescu din Orade, din care se aréta, ca Senatululu bisericescu alu Consistoriului oradanu in decursulu anului 1883 a tienutu 6. siedintie ordinarie, in care a pertractatu si decisu 251. obiecte meritioriale. Cá foru disciplinaria a pertractatu 19 cause disciplinarie; cá foru matrimonialulu apelatori a pertractatu si decisu meritiorialminte un'a causa. La acestu Senatu suntu 8. asesori onorari. Districtulu acestui Consistoriu dupa nou'a arondare este impartitu in 6 protopopiate cu 4. protopresbiteri actuali si 2. administratori protopresbiterali. In aceste protopresbiterate suntu 248. parochii matre si 112. filie cu 291. biserici. Deplinite suntu 217. ér vacante si administrate interimalminte 31. Numerulu preotiloru fungenti 224. dintre cari 198 suntu parochi, 19 administratori si 7 capelaui.

In decursulu anului au reposatu 6 preoti si s'au chirotonitu 9. La esamenulu de calificatiune s'au insinuatu 2 teologi absoluti. Numerulu poporatiunei la finea anului a fostu 155.245 suflete. S'au nascutu

4.407 parte barbatésca si 4059. parte femeiasca. In decursulu anului au fostu 1561. cununii. Avera comuneloru bisericesci consta din 107.083. fl. 20 cr. capitalu, 3.980 jugere si 982. stangeni □ pamentu cu 134 case parohiale. S'au reedificatu si renoitu 7 biserici, dintre cari cea din Ceffa si Micherecu au fostu santite din partea Prea Santiei Sale Dluu Episcopu diecesanu, cu cooperarea Vicariuluu episcopescu, a protopresbiteruluu concerninte si a altoru preoti chiamati. — Pacea interna a bisericeii n'a fostu conturbata.

Raportarea sinodulu o iea la cunoscintia.

Urméza referad' a comisiunei scolare asupra raportuluu Senatuluu scolaru dela consistoriulu aradanu, carea cu referintia la punctulu I, de unde se vede ca iu teritoriulu consistoriulu aradanu in decursulu anuluu espiratu s'au tienutu conferentie preotiesci-invetiatoresci — propune, ér sinodulu decide.

Se iea la cunoscintia, recomandandu-se tienerea acestoru conferentie si in viitoriu.

In decursulu feriiloru mari trecute s'a tienutu cursu supletoriu cu invetiatorii.

Se iea la cunoscintia.

Deschiderea anca a unui cursu de pedagogia la institutulu pedagogicu din Aradu.

Se iea la cunoscintia.

Raportuluu senatuluu referitoriu la deschiderea cursuluu primu de scóla superióra poporala in Pesca romana si la imprejurarea ca se va continuá gradatu cu deschiderea câte a unui cursu la fiacare anu pana la posibili'a complete a stabilimentuluu acestuia de instructiune.

Se iea la cunoscintia.

Punctulu 5. din raportu, unde se arata, ca in Chisineu s'a straformatu localitatea de invetiamentu, ér straformarea in Petrisiu si respective inmultirea scóleloru in Zarandu, Nadabu, si Mandrulocu n'au ajunsu inca la rezultatulu doritu.

Se iea la cunoscintia indrumandu-se consistoriulu a si continuá activitatea sa in acestu meritu.

Referitoriu la regulamentulu pentru institutulu pedagogicu-teologicu din Aradu, deórece de candu se practica este unu timpu scurtu, si nu-se póte pronuncia asupra valórei aceluia, — se opinéza, ca dupa o practicare mai indelungata se fia tractatu acestu obiectu, propunendu-se pentru alta sesiune sinodala, — la propunerea comisiunei se decide:

Pertractarea asupra acestui regulamentu se amena pana la alta sesiune sinodala.

Infiantierea de choruri si bibliotecii a datu de pedeci in comun'a Beregsau, unde oficiulu cercualu comitatensu a disolvatu chorulu din caus'a ca n'are statute aprobate de Ministeriu; caus'a acést'a s'a transpusu consistoriuluu plenariu.

Se iea la cunoscintia.

Raportuluu consistoriuluu referitoriu la scóla de fete din Siri'a, carea nu s'a potutu reactivá, din caus'a ca edificiuu bisericescu de acolo, fiindu amenintiatu cu ruina — e de a-se cladi de nou.

Se iea spre scire, sustienendu-se altcum in vigóre hotaririle adase pana aci cu referintia la acést'a scóla.

Referitoriu la culegerea documinteloru relative la pamenturile invetiatoresci aretandu-se ca fisculu consistorialu este incredintiatu cu culegerea acestoru documinte, si ca se astépta din partea lui comunicarea rezultatulu. La propunerea comisiunei se decide: Consistorialu se indrume pre fisculu seu in acést'a causa a-si continuá, respective terminá lucrarea sa

cátu mai curundu si se reporteze la sesiunea procsima sinodala.

Consistoriulu aradanu reportéza, ca a dispusu ca pre unde se afla invetiacei de maiestri, se capete instructiune in scóla de repetitiune, ceea ce o si capeta, dar amintese ca suntu cercuri intregi in cari nu este nici unu invetiaceu de maiestria cum e cerculu Buteni, Totvaradia si Birchisiu. — Se fia spre scire, cu acelu adausu ca ambele Consistorii se starniesca pre venitoriu, ca maiestriele se fia catu mai bine inbratisiate de poporu.

In punctulu 15 reportéza, ca la facultatea teologica din Cernautiu avem doi stipendisti, dintre cari unulu se sustiene imediatu din stipendiulu diecesanu, ér celalaltu a intratu in seminariulu archidiecesanu de acolo, in unulu din cele doue locuri ce ni s'au oferitu prin grati'a Maiestatii Sale, si prin sacrificiile conationaliloru nostri din Bucovina. Sinodulu decide: se esprime cea mai omagiala supunore si multiamita Prea Santiei Sale Dluu Episcopu si Mitropolitu din Bucovin'a, Silvestru Andreeviciu Morariu.

Ca la institutulu pedagogicu s'a introdusu unu propunatoriu de cantu, unulu de gimnastica si altulu de desemnu, — se iea la cunoscintia.

La preparandi'a de statu din Deva s'a tienutu essamine din limb'a magiara, la cari au participatu invetiatorii nostri in numeru frumosu Se iea la cunoscintia.

Raportulu Consistoriuluu ca scóla din Munari aprinsa de fulgeru in Iuliu anulu trecut, a arsu si ca edificiuu din cestiune se cladesce deja si curendu se va fini si predá destinatiunei sale, la propunerea comisiunei se iea spre scire, recomandanduse Consistorieloru a dispune asecurarea edificioru scolare contra foculu.

Raportulu Consistoriuluu aradanu, ca estimpu au fostu scutiti scolarii mai multu de catu alta data de morburile epidemice, si numai ici-colea s'a prezentata cate unu casu isolatu. Se iea spre scire.

In protopopiatulu Lipovei s'au intemplat, ca pretura se secuestreze banii bisericesci — pentru activile pretensiuni a-le fondulu regnicolaru de pensii invetiatoresci, deci concernintele protopresbiteru s'a insarcinata a desluci preturei, ca banii bisericesci au menitiunea lor, dela care nu se potu subtrage. La propunerea comisiunei se avisédia consistoriulu, ca dupa ceva capeta respunsu dela protopopu, in catu acela va fi nefavorabilu, se intreprinda pasii ulteriori, pentru salvarea intereseloru nostre bisericesci-scolare.

Ca Consistoriulu a recomandat tuturora credintiosiloru se introduca casse de pastrare scolare Se iea spre scire.

Din raportu se aréta ca in institutulu pedagogicu suntu 102 ascultatori, si anume in cursulu I. 21. in c. II. 22, in c. III. 34 si in c. IV. 25.

Se iea spre scire.

In districtulu acestui Consistoriu suntu 378 de scoli, cu totu atati invetiatori seu invetiatórie. Numerulu celoru de 6—12 ani obligati la scóla cotidiana este. . . . parte barbatésca 13.672.

parte femeiesca 11.678.

de totu 25.350.

In comparatiune cu anulu trecut numerulu celoru obligati la scóla cotidiana a scadiutu cu 2.626. Dintre deobligatii la scóla cotidiana in 188²/₃ au frecventatu:

parte barbatésca 7.822.

parte femeieésca 5.769.

de totu 13. 591.

Numerulu celoru de 12 — 15 ani deobligati la scól'a de repetitia este:

parte barbatésca 6.346.

parte fameieésca 5.572.

de totu 11.918.

Dintre cei deobligati la scól'a de repetitiune au frecuentatu

parte barbatésca 592.

parte femeieésca 311.

de totu 903.

Se iea spre scire.

Siedintie in anulu trecut a tîenutu Senatulu scolaru 25 si a resolyitu 951. de cause; é restimpu pana acuma 4 cu 300. de cause.

Se iea la cunoscentia.

(Va urmá.)

Despre detorintiele si calitatile frumóse ale femeiei.

(Continuare si fine.)

Dupa tóte aceste acum se consultámu si S. Scriptura si se vedemu ce díce cartea sfanta despre femeia, cum are se fia, ca se procureze casei si familiei fericire deplina?

S. Apostolu Pavelu in epistol'a sa catra Titu díce: „femeile se fia morale, fora prihana, grigitórie de casele loru, bune, supuse barbatiloru, ca se nu se hulésca cuventulu lui Ddiu.“

Asia dara:

1. Femei'a se fia morala, — si pentru ce? Pentru cá prin portarea ei cuvintiósa, modesta si moderata se servésca de modelu séu pilda prunciloru ei, ca se fia si ei totu asemenea, si lumea se admire calitatile frumóse ale femeiei bune, si se se respandésca acele insusiri binefacatórie si fericitórie intre omenire.

Am dísu ca femeia este sufletulu familiei, si tocmai pentru aceea, acelu sufletu trebuie se fia nobilu, adeca virtuosu. — Fara religiune inse nu existe virtute in intielesulu adeveratu alu cuventulu, si numai religiositatea adeca credintia in Ddiu ne intaresce in virtutile nobile.

Prin urmare femeia trebuie se fia crescuta in religiune si adogata cu virtuti crestinesci, ca se cunósca pre Ddiu si se-si implinésca cu demnitate datorintiele facia de sine, de familia si de aprópele impuse de religiune, — cu unu cuventu fameia se traiésca, se cugete si se lucre in intielesulu religiunei spre binele si fericirea omenirei.

Cum inse voru fi femeile astfeliu, déca ele nu au avutu mame, care se fia cunoscutu din scóla invetiaturile religiunei? Dorere nici acum nu se observá la femeile romane vointia de a amblá la scóla si a invetiá carte si cathichisulu religiunei! — Se sciti inse cá fara carte si invetiatura nu se ajunge la desevisire, — pentru cá nu cunóscemu aceea ce ar trebui se cunóscemu.

Femeile potu scí lucrurile loru din casa, inse mame invetiate nu potu fi fara carte si invetiaturá religiunei, — si desevisirea jace in cunóscerea adeveruriloru religiunei si sevirsirea virtutiloru crestinesci.

De ar dá Ddiu cá femeile romane se cunósca acestu adeveru si se tiena cu credintia la elu.

2. Femei'a se fia fara prihana, adeca curata, — se fia icón'a morala a casei sale, ca se invetie dela dens'a toti casnicii a se retiené dela fapte necuvintióse, adeca se invetie a-si stapani pottele aplicate spre reu.

Curatieni'a sufletésca este podb'a mai frumósa a femeiei, si fara acést'a femeia nu are pretiu. — Lipsindu curatieni'a sufletésca, lipsesce frumseti'a femeiei si pacea si indestularea dispare din casa.

Nu este de ajunsu ca femeia in purtarea ei cu casnicii séu cu strainii se se pórté astfeliu, ca se nu provóce presupuneri rele despre dens'a, — ci si umbr'a acelei presupuneri rele se o delaturaze ca asia se se recunósca corect'a ei portare si se fia respectata de ai sei si de straini.

Numai prin rigórea portarei corecte si-póte femeia castigá increderea barbatulu si respectulu casniciloru, precum si cinstea strainiloru. — Apoi se me credeti cá si famili'a sub conducerea unei astfeliu de mame se invetia totu la acele virtuti sufletesci, si urescu anca din teneretie purtarile incorecte.

3. Femei'a se fia grigitória de casa, adeca ea se fia casnica si priceputa in portarea economiei casnice. — Se sciti: cá numai ce se economiséza prin crutiarea femeiei — este rezultatulu castigului adeveratu alu agoniselei barbatulu.

Este constatatu cá numai vointia si priceperea sustiene tóta ordinea din casa, éra curatieni'a face placuta locuintia — si aceste conditiuni se receru cu staruintia in timpul de facia dela femeia, — pentru cá fara aceste ea nu póte fi placuta si cu atáta mai pucinu económa buna.

Cine voiesce se cunósca valórea si desevisirea femeiei, se intre in cas'a ei si tóte cele vediute acolo voru aratá vrednicia si valórea ei. — Se distingemu inse bine cá intrandu in atare casa, nu aceea ce vomu aflá acolo, ci cele aflate cum sunt ordinate, arata pre femeia cumca este o económa buna, priceputa si vrednica, séu din contra. — Apoi se distingemu cum si in ce modu pruncii si casnicii o asculta, — pentru cá ascultarea póte fi impusa si cu síla, — aceea ascultare inse nu este placuta si folositória — ci numai aceea este folositória, carea purcede din anima si provine din iubirea catra mama, — ceea-ce arata pre mama séu femeia cá este escelenta si virtuósa.

O mama priceputa si sirguitoaria conduce cu demnitate tóte cele ce se tienu de economi'a casei sale, si nici candu nu se uita de sine si de ai sei. — Cu slugile nu este rea, dara nici prea incredita, pentru cá stapan'a buna nu uita: cá celu-ce are se poruncésca, trebuie se posiedá demnitate si védi'a; — asemenea nu o audímu larmuindu, nici certandu-se, cu atátu mai pucinu folosindu-se de expresiuni séu cuvinte dejositórie séu murdare.

Asia dara dela femeia séu socia se recere se posiedá atáta iubire si atragere catra barbatu si prunci, ca acesti'a se afla bucuria si voia a-si petrece in casa cu dens'a, — se nu fia nevoiti in órele de repausu a-si cautá petrecere si distragere in casele veciniloru, — adeca femeia se posiedá farmeculu naturalu de a procurá barbatulu si familiei-placerea a se ocupá cu lucrurile si bucuriele casnice, care sunt fórté folositórie pentru densii, si care aducu tolosu moralu familiei si omenirei.

Cu unu cuventu o femeia priceputa va scí conduce tóte cu intieptiune, déca nu-i lipsesce vointia si dragostea catra ai sei.

Pentru aceea:

4. Femeia se fia buna, adeca se posiéda buna tate sufletésca, ca se traiésca bine si in armonia cu barbatulu, căci numai intielegerea buna dintre densii procuréza ticiéla in casa si convietuirea loru se face placuta.

Acésta legatura a dragostei si a increderei dintre barbatu si femeia este de doritu se nu lipsésca din nici o casa, si cu câtu va fi ea mai strensa, cu atâtu si fericirea va fi mai completa.

Acésta legatura se sustiene, déca ambii voru fi sinceri, adeca nici barbatulu nici femeia nu voru ascunde in sufletulu loru lucruri de acele, ce trebuie se le scie amendoi, — ba chiaru si gresielele ce facu, anca trebuie descoperite intre densii, ca prin aceea se crésca in ei totu mai mare increderea si sinceritatea. — O unica data insielata increderea, ajunge a fi suspicionati si a semti imputari ani indelungati.

Pentru aceea femeia spre a-si pastrá increderea barbatului, trebuie se fia sincera facia de barbatu si se posiéda acele calitati sufletesci, care o face buna si placuta.

Am vediutu că dintr'o neintielegere mica, fiindcă femeia erá siréta si capricioáa, si barbatulu ta-eutu si nu voiau a-si spune unulu altuia cu sinceritate durerile ce semtiau, a urmatu ur'a si nesuferirea casatoritiloru si in fine despartirea casatoriale.

In casatoria unu pasiu gresitu facutu séu din partea femeii séu din partea barbatului, tragu dupa sine si alti pasi mai rei, cari facu stricare amen-durora.

Femeia se fia buna cu pruncii, adeca prin bunetatea animei se-si crésca bine pruncii, ca se fia buni. — Aceste vederi suntu recomandate chiaru de in-sa-si anim'a mamei, in care jace iubirea catra aceia, cari ii-au datu Ddieu.

Pentru aceea inse mam'a se fia cu precautiune si cu prevedere in iubirea catra prunci, ca nu cumva prin desmerdari séu prin ingadueli séu prin nebagare de séma a gresieleloru prunciloru ei se devina rei si cu timpu stricati si demoralisati.

Mam'a in iubirea ei catra prunci se nu se arate că pre vre-unulu lu-iubescce mai multu si din adinsu lu-partinesce, pentrucă acésta gresiala aduce stricatiune in educatiunea prunciloru. — Cei mai pacinu iubiti devinu cu timpu ómeni rei, — in ei se sedesce ur'a catra fratele loru mai multu iubitu de mam'a loru, ba si iubirea catra mama se recesce in peptulu acelor'a.

Mai departe mam'a asia se fia de placuta prunciloru ei, incatu aceia multu se o iubésca si fara sfiala, se i spuna tóte durerile si vointiele loru, căci numai asia se voru potea indreptá gresielile facute de prunci.

Este adeveratu ca femeile care suntu astfelu — suntu rare, dara ele suntu admirate de ómeni, si tocmai pentru aceea trebuie se ne nisuiamu, ca femeile se devina mame bune si folositoare familiei si omei-rei. Am cunoscutu o mama carea in punctulu acest'a erá atâtu de scrupulósá, încátu invetia-se pe pruncii ei se i povestésca tóte ce li s'au intemplatu si au vediutu peste diua candu fetele ei mai marisóre venéu de undeva, unde au fostu tramise, ori au fostu in vediuta la vre-unu neamu séu pretina, ele povestéu de a menuntulu totu discursulu ce l'au vorbitu, si ea si facea observatiunile cele mai nimerite, cum d. e. că acést'a n'ar fi trebuitu se vorbesci, pentrucă nu a fostu cuviintiosu, éra in alta materia, cum d. e. despre

purtarea cuiva, — că ea in adeveru nu este corecta, si compatimea pre parin ii aceluia, descriindu durerile ce semtescu parintii astorfeliu de prunci, si câtu trebuie se fia ei de mahniti in sufletulu loru, — spunendu-le in fine, că prin purtarea rea a prunciloru se strica védi'a si numele celu bunu alu parintiloru. Vedeti asia dara că in adeveru o mama buna si priceputa póte face fórte multu in directiunea crescerei bune a prunciloru ei, — ba potu dice fara a gresi, că dela mama in acésta directiune aterna totulu. — Déca ea e crescatória buna, adeca: posiede maiestria educatiunei bune, pruncii ei devinu buni, din contra — rei in deosebite forme.

Femeia se fia buna cu toti casnicii, cu vecinii si cu tóte némurile séu consangeni, cu cari stá in coatingere.

Ea se fia intielépta, se traiésca in pace cu toti, si déca vreunu membru din familia aru traí in discordia cu vre unulu dintre aceia, — ea se scie a-ii impaciuí, ca se nu se invetie pruncii a traí in ura, desbinari si discordia cu nimenea si se nu se strice numele celu bunu alu familiei

Fia-cine se-si insemne: că fara iubire din afara nu póte inflori bunastarea si fericirea din launtru a casei.

Acea femeia se numesce intielépta, carea canta prin bunetate sufletésca ca cas'a si familia ei se fia respectata si cinstita. — O astfelu de mama este fericita, dara si mai fericita este familia, pentrucă prin nisuintiele ei nobile se radica védi'a casei si a familiei in prezentu si viitoriu, si tóti ómenii o iubescu si respectéza

Pentru aceea si vedemu că astfelu de mame se lupta totdeuna in nisuintiele loru ca in casa se fia pace, si urescu cu desevisire clevetirile si cer-tele cari strica pacea si bun'a intielegere din casa.

In cerculu pretiniloru si a consangeniloru multe se audu, si bune si rele, dara mam'a cea buna si intielépta primesce in sufletulu ei numai cele bune si le predá in cerculu familiei sale.

Este si aceea adeveratu, că nu ne potemu astupá urechile naintea ómeniloru caror'a le place a vorbi vorbe de nimica, clevetiri, si observari rentatióse, dara aceea potemu face — ca se nu ne inso-timn cu ei si se incungurámu ocaziunea de a conveni cu ei.

Acést'a este icón'a mamei bune si intielepte precum ni-o predá S. Scriptura, si asia aru fi de doritu se fia tóte mamele, ca se nu se hulésca cu-ventulu lui Ddieu, si se se intemeieze pretutindenea bunastarea si fericirea in casa si familia.

Paulu Tempea.

Din viéti'a bisericelorur surori.

In urm'a cunoscutei sentintie a Curtii judecatoresci din Roma asupra averiloru Asociatiunei „de propaganda fide“ — in continuu s'a sustienutu faim'a, că pap'a Romei si-va mutá locuinti'a din Vaticanu — intr'unu locu mai conveniabilu. Facia de acésta faima „Moniteur de Rome“ in Nrulu seu 105 asigura, că „de-si constelatiunile actuali pentru Santulu parinte suntu neplacute, nesuportabile, densulu e resolutu a nu paresi etern'a cetate. Déca Romei este pap'a

atâtu de necesariu — dîce numitul organu, — de aseminea pentru papa este Roma neabandonabila.

— Pretotindenea in orasie mai insemnate apuseni lucra cu energia la infiintiarea reuniuniloru asia numite *a calfeloru de meseriasii catolici*. Patronii reuniuniloru suntu de comunu prelatii, cari prin sprijinulu loru moralu si materialu multu contribuiescu la immultirea si prosperarea acestoru reuniuni. Calfele — conformu — statutelor — se aduna in dumineci si serbatori in localulu loru anumitu si se îndemna unii pre altii a-si pretiui religiunea si nationalitatea, cetescu jurnale si carti folositorie, si-petrecu intre marginile buneieuvintie, aducu pentru sine concluse, cari numamai că suntu folositorie pentru desvoltarea loru intelectuala, ei facu dedata onóre bisericeii la sinulu carei'a se incaldiescu. — La noi au inceputu a se infiintiá choruri bisericesci, in care privintia rivalisâmu cu ori care alta biserică vecina. Ar fi bine, ca astfelu de choru se se infiintieze si in cea mai mica comuna si se intr'unésca in sine pre toti tenerii din satu fia carturari, fia necarturari. In órele libere ei astfelu s'ar potea indeletnici in multe lucruri bune si folositorie. — Chorulu atrage poporu la biserică, servesce spre ajutoriu invetiatoriulu cantoru, pre preotu lu-stimuléza spre a sevîrsi servitiulu ddiescu cu mai multa voia si evlavia; chorulu invólve in sine cultivarea membriloru sei.

Alegerea de superintendentu ref. la Budapesta in locul repositului Török Pál — nici adou'a-óra la 1 Maiu n'a succesu. — *Szász Károly* consilierulu ministerialu a intr'unitu si de astadata 111 voturi, *Filó Lajos* 95, *Baksay Sándor* 34; *Szalády Áronu* 1 votu. Astfelu se va face mai odata alegere între *Szász Károly* si între *Filó Lajos*. Cetitoriloru nostri este cunoscutu, că anca la alegerea prima — *Szász Károly* a declarat, că de nu va obtiené majoritate absoluta, nu se supune unei votări restrinse. Acea majoritate adou'a-óra a ramasu — totu din respecte politice. — Fratii reformati usioru se potu imbuibá in autonomía!

D i v e r s e.

Maria Ana.

Veduv'a imperatésa, soc'a lui *Ferdinandu V.* in urm'a unei operári medicali in etate de 81 ani a repositu in Praga la 2 Maiu st. n. —

Reposit'a a fostu fi'a atrei'a alui *Victoru Emanuilu I.*, regelui de Savoya; la anul 1831 a pasitu la casatoria cu imperatulu *Ferdinandu V.* — Dela anul 1848 dens'a a traitu retrasa in palatulu regescu din Praga. — Remasítiele ei pamentesci la 8 Maiu s'au asiediatu spre odihna vecinica in cript'a imperiala de sub biseric'a Capuciniloru. —

* **Sinodulu eparhialu din Aradu**, dumineca la 22 Aprile si a terminatu sessiunea anuala. A tînutu de totu 11 siedintie si a pertractatu tóte actele ce i s'au substernutu.

* **Diet'a tieriei** — precum se aude — se va incheiá la 24 l. c. — Alegerile pentru diet'a viitória se vor face in lun'a Juniu s'eu la 15 — 24 s'eu la 21 — 30.

* **Unu preotu zelosu.** *Georgiu Drimbea* din Toboliu (cottulu Biharei) in diu'a de Pasci a provocatu poporeni sei se contribue la zidirea seminarului din Aradu spunendu-li totodata, că pentru ofertulu, ce voru face, voru fi dupa nume pomeniti la tóta liturgi'a. Numai decátu credintiosii in frunte cu notariulu comunei subserisera 140 fl. despre-ce s'a si facutu notificare la locul competente. — Unu preotu multe bune póte face in parochi'a sa-

* **Unu poporu reu condusu.** — Din Somoschesiu (cott. Aradu) ni se scrie, că Ven. Consistoriu dupace a intielesu, că acolo nu este comitetu si epitropia parochiala, alésa dupa prescriesele „statutulu organicu,” si că trebile, ce cadu in sfer'a de activitate a acestoru'a, nu decargu bine, — si pana la espiirarea aloru 3 ani, a dispusu alegerea de comitetu, si de epitropia parochiala in numit'a comuna. La 1. Aprile presentandu-se la biserică par. protopresbiteru tractuala din Ienopolea, sinodulu parochialu, intr'unitu in numeru considerabilu si miscatu adencu de bucuri'a pentru ingrigirea parintésca, — a alesu in comitetu totu barbati evlaviosi si iubitori de inaintarea trebeloru bisericesci si scolare. De aseminea de epitropi trei barbati (pâna aci a fostu in fapta numai unulu) dintre cei mai evlaviosi si intiepti parochiani. Acést'a inse nu a potutu se placa cuiva, care au cautatu se-si arate neindestulirea sa. Luni a dou'a di de Pasci ađeca s'a furisiatu reutatosulu in gradin'a de curechiu a alesului epitropu primaric, si a smulsu totu resadulu diligentulu economu; nainte de acést'a cu câteva dile totu aseminea paguba s'a facutu epitropulu alu doilea. — „Cine face, — incheia corespondintele nostru — si pórtu via'ta la aceste intemplaminte neomenóse, — scie bunulu Ddieu, se-lu descopera!

(Necrológe). *Zenobiu Munteanu*, parochu gr. or. in Tagadáu in protopresbiteratulu Beliiului, in urm'a unui morbu indelungatu de peptu, impartasitu fiindu cu ss. taine, in etate de 44 ani — si-a datu sufletulu in manele Creatoriului. Lu deplange fi'a sa minorena, fratele, cumnatii, rudeniile si cunoscutii.

Ecatarina Groza, nasc. *Bancilla*, soc'a lui *Ioanu Groza*, preotu si oficialu alu consistoriulu diecesanu gr. or. din Aradu, dupa grele si indelungate suferintie, a adormitu in domnulu in alu 24-lea anu alu etatei sale — la 4 Maiu n. in Budapesta, unde socotise a-si cautá ajutoriu medicalu intru restaurarea sanetatii sale. — Fia li tierin'a usióra!

* (Rectificare). Din parte competente ni se tramine spre publicare urmatórele síre dreptu rectificare la corespundintia din Vascáu publicata in nrulu 11 alu foiei nóstre :

„Scóla nóstra din Vascáu nu este inchisa ci pruncii romani o frecuentéza si acuma ca si pana aci. — Aceea e adeveratu, cá in „anulu acest'a s'a infiintiatu in Vascáu o scóla de statu, dar scimu, cá statulu, spriginitu de organele sale si de vistieria tierii, póte face scoli ori si unde voiesce, precum s'a intemplatu si aiurea; pe langa scóla de statu póte incapé si cea confessionalá, precumu suntu esemple si in alte locuri. — Totu ce s'a facutu — este, cá cu infiintierea scólei de statu, inspectorulu reg. cercetandu scóla nóstra confessionalá din Vascáu, a facutu atenti pre reprezentantii comunei bisericesci, cá edificiuulu scólei (o casa vechia parochialá) nu corespunde scopului, la ce i s'a reflectatu, cá comun'a are deja edificiuulu scolariu corespundietoriu, de presinte esarendatu in favorulu scólei si cá in scurtu timpu lu va luá in folosintia, ceea-ce s'a intemplatu. — Invetiatoriulu betranu, in privintia caruia anca si facuse inspectorulu observari, la cererea lui propria, neafandu-se recurenti, in urmarea escrierii concursului prin superioritatea scolara, s'a inlocuitu cu altulu teneru, carele si tiene regulatu prelegeri prunciloru credintiosiloru nostrii.“

81 comune granitiereseci au petitionatu atrei'óra la Inaltulu guvernulu alu tieriei, ca se li concéda ca din averea loru se infiintieze unu gimnasiu romanu in Caransebesiu.

* **Circulu Sidoli** — Tocmai in diu'a de Pasci la amédiadi a inceputu societatea Sidoli productiunile sale in circulu din Bucuresci. De cu séra s'au repetitu productiunile, candu unu viscolu puternicu a doboritu acoperisiulu de pauza asupra publicului, — care navalindu spre usi, multi insi s'au vatamatu grea, ba trei persóne au si moritu. —

* **Multiamita publica.** Cu ocasiunea adunarii generale de primavéra a societatii invetiatoresci a „Ungariei de Sud“, care se tienú in anulu acest'a in Satulu-nou de Banat (Bánát-Ujfalú), corpulu invetiatorescu din locu au arangiatu in favórea bibliotecii unu concertu internationalu, care a fostu armatu de o petrecere cu jocu; — reesindu cu succesu splendidu, amu onóre subscripsulu a aduce in numele corpului invetiatorescu, cea mai adeca multiamita tuturoru P. T. Dni, cari au binevoitu a onórá cu presentia D-loru Sale si cu ofertele benevole, avendu in vedere frumosulu scopu alu amintitului corpu invetiatorescu. Cu tóta stima. Alessandru Bradeanu m. p. notariu.

* **Comissiunea pentru instructiunea publica** dela camer'a Ungariei, in privintia universitatii atrei'a din tíera, sub 8 l. c. n. a resubsternutu buroulu tóte actele referitórie la cauza — fara a recomandá loculu, unde ar fi se se radice nóu'a universitate.

* **Din Campeni se scrie foiloru magiare,** cá in comun'a Bistra — pre trei individi, intre cari si unu preotu romanu, venitii din locu indepartatu spre a indenúá pre alegatorii romani la passivitate facia de ategerile viitórie, — organele preturei de acolo i-ar fi arestatu pe o nópte si apoi ii-ar fi escortatu catra casa. — Pucina abatere de lege se fia facutu inculpatii, de au scapatu numai cu atáta.

* **„Tribun'a“** se numesce unu nou diurnalu redactatu de dlu I. Slaviciu, ce apare in Sibiiu pe fiecare dí de lucru. Au aparutu pana acuma 11 numeri. — Pretiulu pe $\frac{1}{2}$ anu 7 fl. — „Gazeta Transilvaniei“ dela 1 Apríle asijderea apare in fia-care dí de lucru si costa pe $\frac{1}{2}$ 6 fl. — Astfeliu avemu deodata dóne diurnale cotidiane bine redactate.

* **Tacsele anuali pentru asociatiunea natala aradana** le-am primitu dela urmatorii Dni membrii si anume: 1. Georgiu Popoviciu protop. Siriei 4 fl. pe 1883 si 1884; Moise Bocsianu adm. prot. 4 fl. pe 1883 si 1884; Ioanu Belesiu adv. 6 fl. pe 1882—1884, Dr. Atanasiu Siandor prof. em. 6 fl. pe 1883 si 1884, Dimitrie Temasdanu prop. Curticiu 4 fl. pe 1883 si 1884, Georgiu Lazaru adv. Vinga 4 fl. pe 1883 si 1884, Ieroteiu Belesiu vic. eppescu 4 fl. pe 1884, Atanasiu Mera parochu Siria 4 fl. pe 1884 si 1885, Romulu Ciorogariu prof. Aradu 2 fl. pe 1883, Vasilie Mangra prof. Aradu 6 fl. pe 1882—1884, Teodor Ceuntea prof. Aradu 4 fl. pe 1883 si 1884, Mihaiu Sturz'a adm. prot. 4 fl. pe 1883 si 1884, Paulu Tempea vic. prot. 2 fl. pe 1884, Petru Popoviciu prof. de cantu in Aradu 4 fl. pe 1883 si 1884, Ioanu Groza prot. Halmagiu 9 fl. pe 1882—1884, Teodoru Filipu adm. prot. 5 fl. pe 1882—1884, Nicolae Groza preotu in Criscioru 2 fl. pe 1883, Dim. Popa preotu in Pecica 4 fl. pe 1883 si 1884, Augustinu Belesiu preotu in Simandu 4 fl. pe 1883 si 1884, Petru Chirilescu protopopu 6 fl. pe 1883 si 1884, Ioanu Papp vic. notariu cott. 4 fl. pe 1883 si 1884, Nicolae Zigrea secret. consist. 2 fl. pe 1884, cari tote prin acest'a se cutéza cu multiamita: — *Ignatiu Papp* perceptorele asociatiunei.

Concursu.

Conformu decisului Consistorialu dto 31 Martie a. c. Nr. 997 prin acést'a se escrie concursu pentru statiuenea invetiatorésca dela scóla vechia din *Soborsinu*, cu terminu de alegere pe **3 Iuniu st. v. 1884** candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu: 1) In bani gata si relatu 231 fl. 40 cr. in care suntu computate si lemnele atátu a invetiatoriului cátu si pentru incalditulu scólei.

2) Unu patrariu sesiune pamentu estravilanu pe dealu, din care $\frac{1}{4}$ jugeru e cu via éra cela-laltu e parte aratoriu parte pascu, si padure.

3) Pentru conferintiele invetiatoresci 12 fl. 50 cr.

4) Pentru scripturistica 6 fl. 50 cr.

5) Cuartiru liberu cu 2 chilii, grajdu si gradina de legumi.

6) Dela immormentari unde va fi poftitu 50 cr.

Dela recurenti se recere se aiba testimoniu de cualificatiune si esamenu de limb'a magiara, si se pretinde a se presentá in vre-o Dumineca la Sta biserica spre a-si arétá desteritatea in cantu si tipicu, — avendu fiitoriulu invetiatoriu a implini si functiunile cantorale, si astfeliu recursele instruite in sensulu Stat. organicu adresate Comitetalui parochialu din Soborsinu se le substérna Pré On. Domnu Vasiliu Belesiu protopresb. in Totvaradia per Soborsin

Comitetulu parochialu.

In contiegere cu mine: **Vasiliu Belesiu**, protopresbiterulu Totvaradie.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de suplentu pre langa veteranulu invetiatoriu Ilie Nicoliciu la scól'a rom. gr. or. din *Galsi'a*, pre **13 Maiu st. v. a. c.**, in care di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 1) 150 fl. in bani gata 2) 6 cubule de grâu 6 cubule encuruza 3) $\frac{1}{2}$ sessione de pamentu, din care $\frac{2}{3}$ e fenatiu 4) 10 orgii de lemne din care are a-se incaldi si scól'a 5) 20 fl. curatoratulu scólei 6) 7 fl. pentru scripturitisca 7) 12 fl. conferintia 8) 5 fl. varuitulu scólei 9) cuartiru cu gradina de legume. — Alesulu suplentu se va impartasi pre jumătate din salariulu amintitu si anume: dela positia 1-5 pana dupa mórtea, eventualu pentru pensionarea fostului invetiatoriu.

Recurentii suntu avisati, a-si trimitte recursele loru protopopulu tractualu si inspectoriu de scóle **Georgiu Popoviciu** in Siri'a (Világos) adreseate comitetulu parochialu instruate conformu Stat. org. si a articolulu din lege XXXVIII 1868, avendu a laturá dela inspectorulu apartienetoriu atestatu despre obtinerea esamenulu cu pruncii — la casu de-a functionatu ca invetiatoriu — cu calculu de lauda. — Cei cu clasa si cari suntu versati in pomicultura, horticultura si stoparitu, voru fi preferiti.

Alesulu invetiatoriu nu va mai cadé sub alegere ei va fi alesu definitivu.

Recurentii suntu avisati, a se presentá in S. biserica, a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cercualu.

Pentru deplinirea parochiei vacante de class'a II. din *Remetea-lunca*, — tractulu Belintinlu — se escrie concursu cu terminu de alegere pe $\frac{6}{18}$ **Maiu a. c.**

Emolumintele sunt: un'a sessione de 32 jugere de pamentu parte aratoriu, fénatiu, $\frac{1}{2}$ jugeru intrav. si $\frac{1}{2}$ estravilanu, in fine birulu de cate un'a mesura de cucuruza in bómbe si stol'a indatinata dela 132 numeri de case. Este de observatu ca orpanii repostatulu preotu d'acolo Const. Draghiciu, — pe unu anude díle-re-manu in folvantia a unei $\frac{1}{2}$ din tóte bineficiile par. din locu.

Recursele cuvintiosu adjustate, suntu pana inclusive 4/16 **Maiu a. c.** a se tramite parintelui protopopu tractualu **Georgiu Creciunescu** in Belincz p. u. Kiszető.

Dela recurrenti se astépta, ca sé se presenteze in vr'o Dumineca ori serbatóre la biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in tipicu, cantari ori cuventari bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine. **G. Creciunescu**, m. p. protopopu.

Conformu parintescei ordinatiuni consist. dtto 2 Martiu 1884. Nr. 63 B, se escrie concursu pentru postulu de capelanu din *Berlisce*, protopresbiteratulu Bisericeii albe dieces'a Caransebesiulu, comitatulu Carasiu-Severinu pre langa neputinciosulu parochu de acolo **George Lungu** cu terminulu pana in **29 Aprilie 1884 st. v.** in care díua va fi alegerea.

Venitele stolari a parochiei suntu: a) Dela 220 de case parochiale stol'a usuata de pana acuma. b) Sesiunea parochiala constatoria din 30 jugere din carea 24 jugere pamentu aratoriu clas'a III. IV. si a VI-a si 6 jugere fenatie. c) Gradina estrevilana 1000 □ si intravilana 600 □ orgii.

Doritorii de a ocupá acésta Capelania, voru avé din intregile venite stolari si sesionali numai a trei'a parte, éra recursele loru instruate conformu prescriesloru stat. org. bis. si a regulamentulu pentru parochii a le substerne la adres'a Comitet. paroch. Prea On. Domnu **I. Popoviciu** protopresbiteru tractualu in Jam celu multu pana in 25 Aprilie a. c. cal. v. cáci cele mai tardie nu se voru considerá.

In fine recurrentii suntu avisati áncá a se presentá in s. biserica in vre o dumineca séu serbatóre pentru de a-si aretá desteritatea loru in cantu tipicu séu oratoria.

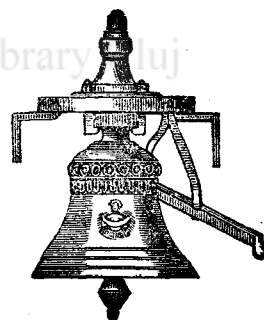
Berlisce in 25 Martie 1884. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **Iosifu Popoviciu**, m. p. protpresb. tract.

Am onóre a me recomandá P. T. publicu ca tornatoriu de

CLOPOTE

(CAMPANE)

de ori ce **marime** si **tonu**, in forma eleganta si pe langa celu mai moderatu pretiu.

Clopotele pregatite din metalulu inventatu de mine au preferintia si rivalisédia cu clopotele facute din ori ce metalu pana acum cunoscutu, atátu pentru tonulu loru curatu si strebatoriu, cátu si pentru duraveritatea loru.

Duraveritatea clopoteloru se promovéza chiar si prin sistemulu mai nou de adjustare, de dupa care, clopotulu, fie cátu de mare, se imanuéza fórte usioru si se póte întórce, si de dupa fiecare întórceere limb'a bate la altu locu, prin ce clopotulu e feritu de crepare si tiene de dóue si chiar de trei ori mai multu decátu clopotele facutu dupa sistemulu vechiu.

Pentru tonulu curatu si strebatoriu conform dorintiei, precum si pentru duraveritatea clopoteloru pregatite de mine, cavezu pe tiempu de diece ani.

HÖNIG FRIEDERICH junior,

fabrica de pusce de apa si tornatóre de clopote si metale.

Aradu strada *Bákoczi*.